

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande

1 (5)

Datum
2023-05-02

Ärendebeteckning
410-12817-2023

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskanslie.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Förslag till förordning om bidrag till energieffektivisering i småhus

Er beteckning: KN2023/02548

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västra Götaland har inget att invända mot i förslaget till förordning om bidrag till energieffektivisering i småhus i sin helhet.

Länsstyrelsen har dock ett antal förslag på förändringar samt synpunkter på formuleringar som bör förtydligas. Nedan delar Länsstyrelsen sina förslag och synpunkter på promemorian och förordning.

Förordning om bidrag till energieffektivisering för småhus

Allmänna bestämmelser

2 §

Det behöver enligt Länsstyrelsens uppfattning förtydligas om vad för typ av el sökandes värmesystem och tappvarmvatten använder för att mottaga bidrag. Länsstyrelsen uppmanar till ett förtydligande huruvida det endast gäller köpt energi eller så kallad ”gratisenergi” samt vad som gäller för hushåll som delvis går på el och delvis på värmepump. Det framgår varken i förordningen eller promemorian och bör därför förtydligas i förordningen.

Förutsättningar för bidrag

3 §

Det framkommer inte i tredje stycket vilka åtgärder som kräver att utföraren har godkänd F-skattsedel för. Länsstyrelsen föreslår ett förtydligande av att innehavande av F-skattsedel krävs för både konvertering av uppvärmningssystem samt klimatskärmsåtgärder. I promemorian (s.5) framgår att den som utför klimatskärmsåtgärderna ska inneha godkänd F-skattsedel. Länsstyrelsen rekommenderar att det

tydliggörs om den enskilde bidragsmottagaren får vidta och installera klimatskärmsåtgärder och då får bidrag.

5 §

Det behöver på ett mer konkret sätt beskrivas hur sökande i sin ansökan kan intyga att utrymmen och tillbyggnader, som inte värmts upp innan eventuella åtgärder, fortsätter att vara ouppvärmda. En lösning kan vara intyg genom energideklaration.

Bidrag till konvertering

8 § punkt 1

Skrivningen frånluft/luft/vattenvärmepump under både punkt 1 och punkt 2 bör förtydligas. Namnen på olika slags värmepumpar som är möjliga för installation behöver säras i samband med erhållande av bidrag till ”en konvertering till en styrbar *luft-vattenvärmepump*, *frånluftsvärmepump*, *luft-luftvärmepump* eller en styrbar berg-, sjö eller jordvärmepump”. Skrivningen förklaras inte heller i promemorian på ett sådant sätt att det är lätt att förstå vilka typer av värmepumpar som avses.

Vidare föreslår Länsstyrelsen att begreppet ”styrbar” förklaras i föreskrifter eller promemoria.

8 § punkt 2b

Begreppen ”kontinuerlig och automatisk bränsletillförsel”. I promemorian finns inte heller ett sådant förtydligande av vad kontinuerlig och automatisk bränsletillförsel innebär.

10 §

Länsstyrelsen anser att det bör finnas en detaljerad beskrivning av vad annat material som är nödvändigt för åtgärdernas genomförande innebär. Kan det exempelvis innebära en ombyggnation av huset och skulle det då vara bidragsberättigat i det enskilda fallet? Det bör förklaras i första hand i promemorian men förslagsvis även i förordningen.

Bidrag till klimatskärmsåtgärder

§ 11

Det behöver tydligare framgå om den sökande är berättigad för bidrag till klimatskärmsåtgärder eller inte. I förordningen finns skrivelsen ”ett småhus som har konverterats efter den 8 november 2022 är berättigat till bidrag för klimatskärmsåtgärder”, som syftar till att en konvertering av

uppvärmningssystem krävs för att kunna söka om bidrag för klimatskärmsåtgärder. I promemorian (s.3 och 6) syftar skrivelserna till att bidraget för klimatskärmsåtgärder är en möjlighet för de sökande som vill skydda sig och sitt hus som ett ytterligare steg i att minska energianvändningen. Här nämns det även att det går att dela upp åtgärderna på grund av de små ekonomiska utrymmena som de flesta hushåll har idag vilket skulle kunna tolkas som att den enskilda bidragsmottagaren endast skulle kunna ansöka om bidrag för klimatskärmsåtgärder. Länsstyrelsen föreslår att det förtydligas i både promemoria och förordning.

Vidare behöver typ av materialkostnaderna för klimatskärmsåtgärder specificeras i antingen förordning eller föreskrifter. Rimligtvis bör verktyg, spik eller skruv och annan arbetsmaterials-kostnad ingå och förtydligas.

Bidragets storlek

§ 13

Länsstyrelsen anser att det behöver förtydligas om bidraget går att kombinera ihop med andra statliga och/eller kommunala bidrag.

Beslut om bidrag

16 §

Länsstyrelsen anser att andra stycket bör tas bort. Länsstyrelsen har möjlighet att bevilja, avslå, avskryva och avvisa enligt förvaltningsrättsliga principer och det behöver därför inte anges i förordningen. Vidare i förordningen nämns det endast om beviljande eller avslag vilket kan leda till förvirring hos enskilde sökande.

Vidare finns ingen tidsgräns för när åtgärderna senast ska vara åtgärdade. Det finns inte heller någon skrivelse om att beslutet om bidrag ska innehålla en tidpunkt för när sökande senast ska begära slutlig utbetalning. Det nämns dock i promemorian (s.6 och 7) varför Länsstyrelsen föreslår att 16 § bör omformuleras och att det förtydligas vad som krävs för att erhålla bidraget.

Utbetalning av bidrag

17 §

Begreppet ”utbetalning av bidrag” behöver formuleras till ”ansökan om utbetalning”. Förutom att begreppet ”utbetalning av bidrag” kan vara missledande för den enskilde sökande är det rimligt att använda

liknande begrepp från andra förordningar om stöd som Länsstyrelsen handlägger, exempelvis förordning (2021:664) om stöd till energieffektivisering av flerbostadshus.

I promemorian (s.7) anges det att åtgärderna ska färdigställas inom sex månader från den dagen då påbörjandet för konvertering och/eller klimatskärmsåtgärder sker. Sådan skrivelse förekommer inte i förordningen och Länsstyrelsen föreslår att en sådan skrivelse bör läggas till.

Vidare anser Länsstyrelsen att det behövs ett förtydligande avseende tredje stycket om vad för begäran som den enskilda sökande ska ha lämnat till länsstyrelsen senast satt datum. Länsstyrelsen anser även att samma stycke omformuleras för att tydliggöra för den enskilda sökande att installationerna ska vara färdigställda vid den tidpunkt då en begäran om utbetalning lämnas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att även färdigställandet av installationerna således bör ha ett sistadatum.

19 §

Länsstyrelsen föreslår att hela 19 § omformuleras på ett sådant sätt att det är enkelt för den enskilda sökande och handläggare på Länsstyrelsen att förstå vad för beslutsfattning som får tas i ett sådant fall då bidrag på under 10 000 kronor inte betalas ut. Länsstyrelsen föreslår att om en ansökan som inte uppgår till över 10 000 kronor ska kunna avslås. Förordningsförslaget är utformat på ett sådant sätt att handläggare av bidraget kan behöva granska och utreda enskilda ärenden trots att bidraget slutligen ändå inte kommer betalas ut.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsens allmänna synpunkter och förslag är

- Det bör rimligtvis förklaras någonstans i förordningen att bidraget går att kombinera ihop med ROT-avdrag för arbetskostnaden om så är fallet. Ingen sådan förklaring finns i promemorian eller förordning. Det finns inte heller någon förklaring eller skrivelse i vare sig promemorian eller förordningen om att de inte skulle kunna kombineras. Länsstyrelsen föreslår att ett sådant tillägg förs in i förordningen.
- Länsstyrelsen ställer sig frågande till om det verkligen bör benämnas som ett "bidrag" i förordningens titel och innehåll i stället för stöd.
- Länsstyrelsen saknar en belysning av hur kulturhistoriska värden kan påverkas och hur detta i så fall kan hanteras. Det är angeläget

att ta hänsyn till kulturhistoriska värden som omfattas av perspektiven estetiskt, kulturhistoriskt och socialt.

Ikraftträdande

Enligt 23 § i förslagna förordningen är det Boverket som får meddela föreskrifter om verkställande av förordningen. Boverket är också den instans som utvecklar e-tjänsten för ansökning av bidraget samt ärendeprogrammet bofinc som Länsstyrelsen kommer att handlägga bidraget i. E-tjänsten kan därför inte färdigställas och användas förrän Boverket har beslutat om föreskrifterna. Det är angeläget att invänta Boverkets tidplan avseende framtagande av föreskrifter och driftsättning av e-tjänst. Konsekvensen av att lansera bidraget innan Boverket har hunnit besluta om föreskrifter samt driftsatt e-tjänsten är att det blir ett betydligt mer betungande administrativt arbete för alla inblandade parter. I avsaknad av föreskrifter kan ärendehantering bli mindre rättssäker och effektiv. Länsstyrelsen kommer inte heller att kunna påbörja sin handläggning innan föreskrifterna är beslutade av Boverket.

Länsstyrelsen föreslår därmed att ikraftträdandet skjuts upp tills dess att Boverket har kunnat skapa en färdigställd e-tjänst och beslutat om föreskrifter.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze med handläggaren Caroline Karlsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också antikvarien Per-Ola Åström, funktionschefen Mattias Johansson och enhetschefen Erik Gedeck medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.